

A 1718/presidiet

Tekijä(t): Sosiaalidemokraattinen ryhmä
Käsittelijä Puheenjohtajisto

**Jäsen ehdotus
pohjoismaisen yhteistyön lisäämiseksi Pohjois-Amerikassa****Ehdotus**

Sosiaalidemokraattinen ryhmä ehdottaa, että

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden ministerineuvostolle,

että se toteuttaa strategisen analyysin työstä, jota tehdään Pohjois-Amerikassa olevan yhteispohjoismaisen kulttuuri-perinnön ja historiallisen perinnön säilyttämiseksi ja ylläpitämiseksi sekä laatii konkreettisia toimenpite-ehdotuksia siitä, miten Pohjoismaiden hallitukset voivat edistää, tukea ja lisätä tähän liittyvää pohjoismaista yhteistyötä seuraavan 5–10 vuoden aikana.

Taustaa

Ihmiset ovat kautta historian muuttaneet pois kotiseuduiltaan paremman elämän toivossa. Sodat, taloudelliset ja poliittiset kriisit, luonnonmullistukset ja uusien mahdollisuuksien etsiminen ovat synnyttäneet kansainvaelluksia alueelta toiselle ja aiheuttaneet suuria muutoksia maailman väestörakenteeseen.

Tällä hetkellä varsinkin Syyriasta, Lähi-idästä ja Afrikasta tuleva pakolaisvirta ei ole mitenkään ainutlaatuinen maailmanhistoriassa. Vuosina 1840–1914 Euroopasta lähdettiin suurin joukoin merentakaisiin maihin, ja yli 50 miljoonan eurooppalaisen tie vei USA:han ja Kanadaan. Heistä 309 000 oli lähtöisin Tanskasta, 754 000 Norjasta, 1 105 000 Ruotsista, 17 000 Islannista¹ ja vähintään 380 000 Suomesta².

Laaja maastamuutto on vaikuttanut Pohjoismaihin ja sillä on ollut suuri merkitys maiden historialle ja kulttuurille. Lähes kolmasosa Pohjolan väestöstä muutti kyseisen ajanjakson aikana maasta, perheitä ja sukuja hajosi, ja USA:han ja Kanadaan syntyi uusia pohjoismaisia yhteisöjä, joilla oli vahvat taloudelliset, kulttuuriset ja poliittiset yhteydet Pohjoismaihin.

¹ Skandinavian ja Islannin asukkaiden muutto Amerikkaan vuosina 1804-1914, Þorbjörg Erla Sigurðardóttir Nordens historie og samfund Háskóli Íslands 2013, <http://vefir.hi.is/norma/files/2013/10/Skandinavernes-udvandring-til-Amerika-1840-1914.pdf>

² Suomen historia, Wikipedia, https://da.wikipedia.org/wiki/Finlands_historie (Suomen historia.)

Tällä hetkellä yhä noin 12 miljoonalla USA:ssa³ ja Kanadassa⁴ asuvalla henkilöllä on pohjoismaiset juuret, mikä vastaa lähes neljää prosenttia väestöstä. Näiden perheiden pohjoismaisilla juurilla on suuri merkitys Pohjoismaiden ja USA:n ja Kanadan väliselle yhteenkuuluvuudelle. Vaikka meidät erottaakin Atlantin valtameri, meillä on satojen vuosien yhteinen historia ja kulttuuriperintö.

Monet tahot pyrkivät ylläpitämään näiden perheiden yhteyksiä alkuperäiseen kotimaahansa. Tähän pyritään varsinkin matkailun ja kaupan alalla sekä osaamiseen, kulttuuriin ja historiaan liittyvässä yhteistyössä. Ainakin kaksi organisaatiota toimii koko Pohjolaa koskettavien yhteyksien ylläpitämiseksi keskittyen erityisesti pohjoismaiseen kulttuuriperintöön. Suurin näistä on vuonna 1911 perustettu American-Scandinavian Foundation (ASF), joka toimii Scandinavian Housesissa New Yorkissa. ASF keskittyy USA:n ja Pohjoismaiden väliseen yhteistyöhön kulttuurin, opiskelun ja osaamisen aloilla, ja se on saanut viime vuosikymmeninä tukea toimintaansa Pohjoismaiden ministerineuvostolta⁵.

Toinen organisaatio on Seattlessa toimiva USA:n pohjoismaista kulttuuriperintöä edistävä Nordic Heritage Museum, joka järjestää erilaisia näyttelyitä ja tapahtumia sekä toimii kohtaamispaikkana⁶.

Pohjoismaiden neuvoston sosiaalidemokraattinen ryhmä pitää tärkeänä niiden historiallisten yhteyksien ja kulttuurisiteiden säilyttämistä ja vahvistamista, joita Pohjoismaiden asukkaiden ja Pohjois-Amerikassa asuvan juuriltaan pohjoismaisen väestön välillä on. Se on erityisen tärkeää nyt, kun Euroopassa, Pohjois-Amerikassa ja koko maailmassa koetaan suuria pakolaisvirtoja. Meidän on pidettävä mielessä aiempien pakolaisvirtojen myönteiset vaikutukset.

Pohjoismaiden ja Pohjois-Amerikan pohjoismaalaisten siirtolaisten jälkeläisten välisen yhteyden painottaminen on myös linjassa sen käynnissä olevan pohjoismaisen yhteistyön kanssa, jonka avulla Pohjolaa tehdään tunnetuksi maailmalla. Se sopii myös hyvin siihen, että kiinnostus pohjoismaista mallia kohtaan on lisääntynyt.

On myös tärkeää tunnustaa ja ottaa huomioon se, että yhteydenpito Atlantin molemmin puolin sijoittuneen pohjoismaisen väestön välillä muuttuu yhä vaikeammaksi mitä pidempi aika siirtolaisuusajasta kuluu, varsinkin mikäli yhteys katkeaa. Nyt on siis aika tehdä asialle jotain.

³ Scandinavian Immigration, U.S. Immigration and Migration Reference Library, 2004,

<http://ic.galegroup.com/ic/uhic/ReferenceDetailsPage/DocumentToolsPortletWindow?displayGroupName=Reference&jsid=4a357aa-caea49ab408baece5f1ed877b&action=2&catId=&documentId=GALE%7CCX3436800020&u=beth65358&zid=d0ecef7a5b5315a8cb5effd29ddeca5e>

⁴ Scandinavian Canadians, Wikipedia, https://en.wikipedia.org/wiki/Scandinavian_Canadians
https://en.wikipedia.org/wiki/Scandinavian_Canadians

⁵ American-Scandinavian Foundation, <http://www.amscan.org/>

⁶ Nordic Heritage Museum, <https://nordicmuseum.org/>

Pohjoismaiden neuvoston sosiaalidemokraattinen ryhmä katsoo, että kun kiinnitetään suurempaa yhteispohjoismaista huomiota yhteyksiin USA:n ja Kanadan pohjoismaalaisten siirtolaisten jälkeläisten kanssa, se tulee tehdä tiiviissä yhteistyössä niiden tahojen kanssa, jotka jo tekevät työtä asian hyväksi. Tärkeitä yhteistyötahoja ovat etenkin ne, jotka työskentelevät yksittäisten maiden välisten yhteyksien parissa ja tietävät, mikä toimii parhaiten ja mihin mahdollisesti tarvitaan tukea.

Voi myös olla, että nykyisillä organisaatioilla, jotka työskentelevät yksittäisten maiden välisten yhteyksien hyväksi, olisi kiinnostusta käynnistää pohjoismaista yhteistyötä tai jollain tavalla edistää yhteyden vahvistamista Pohjoismaissa ja Pohjois-Amerikassa olevan pohjoismaisen väestön välillä.

Oslossa 24. tammikuuta 2017

Erkki Tuomioja (sd.)

Eva Sonidsson (S)

Gunvor Eldegar (A)

Hege Haukeland Liadal (A)

Ineqi Kielsen (S)

Irene Johansen (A)

Johan Andersson (S)

Jorodd Asphjell (A)

Karen J. Klint (S)

Karin Gaardsted (S)

Lars Mejern Larsson (S)

Lennart Axelsson (S)

Maarit Feldt-Ranta (sd.)

Orla Hav (S)

Peter Johnsson (S)

Phia Andersson (S)

Pyry Niemi (S)

Rikard Larsson (S)

Ruth Mari Grung (A)

Sonja Mandt (A)

Tony Wikström (ÅSD)

Ville Skinnari (sd.)